

20.5.
1978

Vanha mustavalko muistelee

Yksinäinen ja hyljätty mustavalkoinen Salora nyhjötti apeana Suomen kansan yhtenäisyyden puolueen puoluetoimiston nurkassa. Se tunsu itsensä juurettomaksi. Se olisi halunnut olla tärkeä, näyttää ihmisille kuvia, Kunta Kinteä ja kiekkeleijonia, mutta kukaan ei pannut sitä auki.

Telkkarin kaikki entiset isännät olivat kadonneet, ja vanha mustavalko kaipasi heitä, olivatpa he minkälaisia piiskureita tahansa. Asunmaan Masa oli loikannut jo ajat sitten kepuun, Haikalan Eikka oli hävinnyt vaalit ja ensimmäinen isäntä, Nordelin Joksa oli rosiksessa. Ei kuulunut enää ympäriltä iloisten veikkojen rehvakkaa politikointia eikä yhtään mitään. Puoluetoimisto oli autio ja tyhjä, pimeä.

— Pimeänä olet sinä syntynyt ja pimeään sinun jäämännäkin pitää, ajatteli mustavalko katkerana. Tämä kai on nyt sitä vapautta, vaikken minä sitä tällaiseksi ajatellut.

Vanhan telkkarin mieli palasi entisiin hyviin aikoihin. Se muisteli lapsuuttaan ja kotiseutuaan Varsinais-Suomessa, pääjohtajia ja politiik-

koja joita sen tielle oli sattunut.

Mustavalko oli tullut ulos Saloran tehtailta kauniina kevätaamuna, siinä heti kahvitunnin jälkeen. Se oli oikeastaan aivan vahingossa joutunut tuotannossa sivuraiteelle, jonne yleensä kelpuutettiin vain väritelkkareita. Kuka lienee toheloinut, kun niin kävi, mutta olihan se ymmärrettävääkin noina kiireisinä päivinä.

— Ne olivat aikoja ne, jupisi mustavalko itsekseen. Poliitikkoja ravasi tehtaalla tie sonnalla. Kuka oli menossa lompsa pullollaan. Raha tuli ja raha meni, vaan eipä pääsyt pesää tekemään. Paitsi tietysti vähän lähiseudun pankkeihin. Johtajat reissasivat kerran viikossa Kanarialla ja meikäläisetkin olivat arvossaan flyygelikauppojen aikana.

Mustavalko muisti vielä kuin eilisen sen päivän, jolloin tuli sen vuoro. Itse pääjohtaja oli katsastamassa rivejä ja äkkäsi pienen mustavalkoressukan korskeiden värikoneiden seasta.

— Mikäs piru tuo on? pääjohtaja kysyi ja osoitti sormellaan.

— Se on televisio, mustavalkoinen televisio, herra pääjohtaja, ehätti varastonhoitaja selittämään. Me tehdään täällä tehtaalla sellaisia.

— Jaha vai niin, että sellaisiakos me... No, joka tapauksessa siitä on päästävää jotenkin eroon. Se on niin nolon näköinen tuossa Scancolorreitten vieressä, heikentää vielä yrityskuvaa, pääjohtaja ärisi.

Mustavalkoa nuo sanat raastoivat kuin kylmä elektronisuihku. Sekö oli siis yrityskuvan pilaajana, ruma ankanpoikanen joutsenten joukossa. Se ei voinut kestää sitä, päätti hajota jo takuuajan puolivälissä.

Mutta sitten tuli lohdutus:

— Oikeastaan voitaisiin panna se politiikkaan. Demarit on hoideltu, kepu myös ja kokoomus, mutta eikös se ole sellainenkin kuin Skypipi, pääjohtaja muisteli. Niille se on ihan omiaan.

Ja niin mustavalko pakattiin laatikkoon, nostettiin auton lavalle ja vietiin Skypipiin. Puoluemiehet olivat aivan liikuttuneita, räpläsivät telkkarin heti auki ja kovasti kiittelivät kuvan laatua.

Mustavalko oli oikein ylpeä, vaikka se vaalien aikana joutui tekemään töitä yökaudet ja vaikka puoluemiehet kiroisivat katkerasti, potkivat viatonta telkkariraukkaa ja kerran jopa hakkasivat kirveellä yhden jalan poikki.

Sitten päivänä muutamana ne hävisivät, noin vain, koko porukka, eivätkä tulleet enää takaisin. Ihmisen paras ystävä oli jätetty yksin, hyljätty kuin vanha saapas.

Yhtäkkiä mustavalkon poikkinainen jalka petti. Se lyyhistyi lattialle ja sen katkaisin osui pöydän kulmaan. Ja ihme ja kumma! Viimeisillä voimillaan mustavalko ehti nähdä välähdyksen uutisista, joissa kerrottiin Saloran lahjoittaneen monille puolueille rahaa ja Skypille mustavalkoisen television. Hänet, porukan ainoa mustavalkoinen, mainittiin oikein nimeltä, muista puhuttiin vain kylminä numeroina.

Mustavalko huokasi onnellisena viimeisen kerran ja hajosi sitten lopullisesti. Jäljelle jäi vain pieni kirkas piste väsyneen kuvaruudun pinnalle, kuin tähti kertomaan tuleville sukupolville, että loppu hyvin kaikki hyvin.